

Vergaderjaar 2005–2006

29 689

Herziening Zorgstelsel

Nr. 70

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 februari 2006

In het Algemeen Overleg van 8 februari 2006 is mij verzocht in te gaan op enerzijds teveel geheven bijdrage Zvw bij gepensioneerden en anderzijds de vrijwillige werkgeversvergoeding voor ziektekosten. De staatssecretaris van Financiën is in zijn brief d.d. 14 februari 2006 (kamerstuk 29 689, nr. 69) reeds ingegaan op de teveel geheven bijdrage Zvw bij gepensioneerden. In deze brief ga ik mede namens de minister van SZW en de minister van BZK nader in op de vrijwillige werkgeversvergoeding voor ziektekosten.

Ziektekostenvergoeding in 2005

Onder het oude ziektekostenstelsel waren werkgevers in de markt verplicht om een deel van de premie voor de ziekenfondsverzekering te betalen. Voor werknemers met een inkomen boven de loongrens Zfw – die niet verplicht verzekerd waren – bestond geen enkele verplichting tot bijdrage aan de ziektekosten. In de meeste CAO's werden in het verleden afspraken gemaakt over een vrijwillige werkgeversvergoeding voor particulier verzekerde werknemers.

De afspraken die hierover gemaakt werden, waren niet eenvormig. De omvang van het verzekerde pakket was per CAO verschillend, evenals de hoogte van de vergoeding. In de meeste CAO's was afgesproken dat de voor (gedeeltelijke) vergoeding in aanmerking komende premie niet afhankelijk was van het werkelijk gekozen verzekeringspakket, maar van een fictief pakket. De aard en omvang van de vergoeding verschilde eveneens per CAO. In veel CAO's was de afspraak gemaakt dat een percentage van de premie (inclusief wettelijke bijdragen) werd vergoed. In sommige CAO's was sprake van een vast bedrag. Veel CAO's kenden ook de bepaling dat de vergoeding slechts werd toegekend voorzover er een particuliere verzekering bij een aangewezen verzekeraar (collectief contract) werd afgesloten.

In de stelselberekeningen is door het CPB verondersteld dat 75% van de werknemers bij bedrijven een werkgeversvergoeding voor particuliere

ziektelkosten kregen. Verondersteld is dat de vergoeding gemiddeld 56% bedroeg van de particuliere ziektekostenpremie plus omslagbijdragen MOOZ en WTZ. Dit betekent dat in totaal circa 1,4 mln particulier verzekerde werknemers (van de 1,7 mln) in aanmerking kwamen voor een vergoeding.

Ziektekostenvergoeding in 2006

Uit gegevens die nu voorhanden zijn uit de steekproef van SZW die gebruikt wordt voor CAO-onderzoek, blijkt dat werkgevers in een aanzienlijk aantal CAO's naast de verplichte vergoeding voor de inkomensafhankelijke bijdrage ook aanvullende afspraken over ziektekosten maken. Inmiddels zijn 98 akkoorden bekend die van toepassing zijn op bijna 4,6 miljoen werknemers.

In tabel 1 wordt een overzicht gegeven van aantallen cao's naar aard van de afspraak. Uit het overzicht blijkt dat in 31 van de 98 CAO's concrete afspraken zijn gemaakt op het terrein van zorgkosten. Dit kunnen zowel voorwaardelijke als niet voorwaardelijke afspraken zijn voor alle werknemers of voor specifieke groepen werknemers. In 12 andere CAO's is gesproken over een collectieve regeling, zonder dat (op dit moment) duidelijk is of er een werkgeversbijdrage is afgesproken. In 25 andere CAO's zijn procedurele afspraken gemaakt betreffende nadere studie en/of nader overleg. In de resterende 30 principeakkoordteksten is geen informatie aangetroffen over het zorgstelsel.

Tabel 1. Inhoud afspraken zorgverzekering in en naar aantal cao's, 2006

Aard/inhoud: (N=98)	Aantal cao's	% CAO's	Aantal werk- nemers (mln)	% wns
Afspraken over zorgverzekering, w.v:	68	69	3,5	77
– Tegemoetkoming	31	32	1,6	35
– Collectieve regeling	12	12	0,5	11
– Studie/overleg	25	26	1,4	31
Geen expliciete afspraken gevonden	30	31	1,1	23
Totaal	98	100	4,6	100

De nieuwe afspraken over de ziektekosten zijn vaak beperkter dan de vrijwillige afspraken onder het oude stelsel voor voorheen particulier verzekerden. Dit houdt verband met het feit dat werkgevers nu voor alle werknemers verplicht zijn een vergoeding te geven voor de inkomensafhankelijke bijdrage.

Onder het oude stelsel was het overigens niet gebruikelijk dat aan ziekenfondsverzekerde werknemers nog een vrijwillige vergoeding werd gegeven. Voor hen werd al verplicht de procentuele werkgeverspremie betaald. Zij profiteren vaak wel van de afspraken die in de huidige CAO zijn gemaakt.

Gepensioneerden

Vergoedingen van de werkgever aan (vroeg)gepensioneerden kwamen in het oude stelsel in de markt aanzienlijk minder voor dan vergoedingen aan werknemers. Voorzover er door werkgevers in het oude stelsel aan voormalige werknemers een vergoeding werd toegekend, kenden deze een grote variëteit aan verschijningsvormen. Afspraken over vergoedingen kunnen zijn opgenomen in CAO's, in pensioenreglementen (voorwaardelijk of onvoorwaardelijk toegezegd) of in individuele toezeggingen van de werkgever. Ook komt het voor dat er zonder formele rechtsgrond door ex-werkgevers een vergoeding wordt uitbetaald. Gegevens over

vrijwillige ziektekostenvergoedingen van werkgevers aan ex-werknemers zijn tot op heden niet verzameld.

Uit de gegevens die thans voorhanden zijn, blijkt niet dat dit op grote schaal voorkwam. In het bedrijfsleven werd waarschijnlijk alleen door een aantal grote bedrijven een vergoeding aan (vroeg)gepensioneerden verstrekt. Uit voorlopige gegevens blijkt dat ongeveer tweederde van de gepensioneerde werknemers (circa 40 000 verzekerden) bij deze grote bedrijven een vergoeding voor ziektekosten ontvingen. Uit een eerste inventarisatie blijkt dat al deze werkgevers ervoor gekozen hebben om de regeling in één of meer jaren af te bouwen.

Van gepensioneerden werknemers van het midden- en kleinbedrijf is alleen bekend dat collectieve afspraken over een vergoeding voor ziektekosten zeer sporadisch voorkwamen. Een eerste verkenning van bestaande CAO-teksten heeft uitgewezen dat slechts in vier gevallen sprake was van een vergoeding van de werkgever aan (vroeg) gepensioneerden. Dat betekent overigens niet dat er buiten de CAO om geen afspraken gemaakt kunnen zijn over de vergoeding van ziektekostenpremie's. Het lijkt er dus op dat slechts een kleine minderheid van de gepensioneerden in het bedrijfsleven in aanmerking kwam voor een werkgeversvergoeding. Wij hebben de Kamer een brief toegezegd in april. In deze brief gaan wij hier nader op in.

CAO-onderhandelingen overheid

In alle CAO-onderhandelingen binnen de overheid, voor zover reeds gevoerd, is de overgang naar de nieuwe ziektekostenverzekering onderwerp van onderhandeling geweest. Dit heeft tot de afspraken zoals beschreven in de bijlage geleid¹. Hierbij is met het oog op de verschillen in de uitgangssituatie per sector maatwerk geleverd.

Het kabinet heeft uw Kamer toegezegd in april nader in te gaan op het dan bekende koopkrachtbeeld. In deze brief zullen wij ook ingaan op nadere informatie over afspraken in de marktsector over vrijwillige werkgeversvergoedingen van ex-werkgevers aan hun (vroeg)gepensioneerden.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
J. F. Hoogervorst

---

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.